

FISKESKIND
FRA SPILDPRODUKT TIL MØBELTEKSTIL

HELENE CHRISTINA PEDERSEN

STUDIENUMMER - STUD5110

INSTITUT FOR BYGNINGSKUNST OG DESIGN - MØBEL

AFGANGSOPGAVE FORÅRET 2017

KANDIDATPROGRAM - MØBEL

INSTITUT FOR BYGNINGSKUNST OG DESIGN

DET KONGELIGE DANSKE KUNSTAKADEMIS SKOLER FOR
ARKITEKTUR, DESIGN OG KONSERVERING
ARKITEKTSKOLEN

VEJLEDER - NICOLAI DE GIER

FISKELEDER [1]

INDHOLDSFORTEGNELSE

FLÅET LAKS [2]

06	INDLEDNING
08	FISKESKIND - SPILDPRODUKT
12	FISKELEDER - HISTORISK + MODERNE ANVENDELSE
16	FISKELEDER - FEDTGARVNING
20	INTENTION
22	PROCES + METODE
24	FISKESKINDSAFTALER
25	AFLEVERINGSPLAN
26	TIDSPLAN
27	LITTERATURLISTE
28	STUDIEFORLØB
29	BILAG - FEDTGARVNING

RE-SEA ME TABURET, SET OPPE FRA
AF NIENKE HOOGLIET
LAKSELÆDER SOM SIDDEFLADE [3]

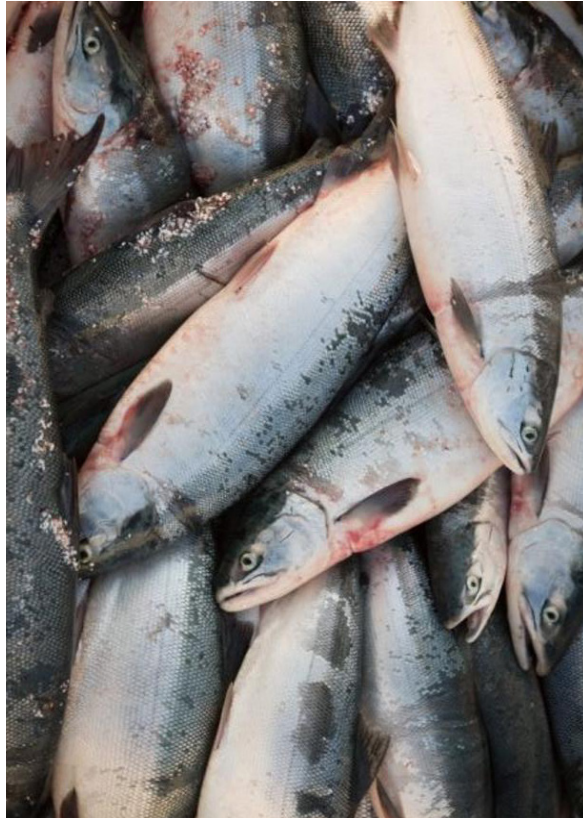
DETTE PROJEKT UDSPRINGER AF MIN FASCINATION AF AT BRUGE ET
ELLERS ANTAGET AFFALDSPRODUKT TIL NOGET NYTTIGT.
FISKESKIND ER ET BIPRODUKT FRA FISKEINDUSTRIEN, OG BLIVER I
LANGT DE FLESTE TILFÆLDE SMIDT UD OG SENDT TIL FORBRÆNDING.
DET ER DOG ÆRGERLIGT, DA DETS EGENSKABER SOM LÆDER GØR PRO-
DUKTET MEGET NYTTIGT.

FN'S 17 VERDENSMÅL TIL EN BÆREDYGTIG FREMTID BESKRIVER
BLANDT ANDET ANSVARLIG FORBRUG OG PRODUKTION - VERDENSMÅL
12 - VED EFFEKTIVT AT GØRE BRUG AF NATURENS RESSOURCER OG
REDUCERE MÆNGDEN AF AFFALD [1] OG DET ER DET VERDENSMÅL JEG
STRÆBER EFTER.

HISTORISK SET ER FISKELEDER HOVEDSAGELIGT BLEVET BRUGT TIL
BEKLÆDNINGSDELE SOM SKO, FRAKKER OG TASKER - MEN FORSKELLIGE
DESIGNERE ÅBNER OP FOR NYE ANVENDELSESMULIGHEDER, EKSEMPEL-
VIS HAR NIENKE HOOGLIET TEGNET TABURETTEN TIL VENSTRE.

JEG VIL I DETTE PROJEKT DYKKE NED I PRODUKTIONSMETODEN AF
FISKELEDER OG DETS EGENSKABER SOM MØBELTEKSTIL. JEG VIL UD-
FØRE EN RÆKKE FORSØG MED MATERIALET MED HENBLIK PÅ AFSLUT-
NINGSVIS AT SKABE ET MØBEL.

FISKESKIND

FRISKFANGET LAKS [4]

SPILDPRODUKT FRA FISKEINDUSTRIEN

[DISCLAIMER: JEG VIL IKKE BERØRE OVERFISKNINGSPROBLEMET, MEN FORSØGE AT LØSE DILEMMAET DER OPSTÅR VED AFFALDSAKKUMULERING UNDER DEN NUVÆRENDE FISKEPRODUKTION - NÆRMERE BESTEMT FISKESKIND.]

FISKERI HAR HISTORISK VÆRET EN VIGTIG KILDE TIL MAD TIL DANSKERNE, PÅ GRUND AF LÆNGDEN PÅ KYSTSTRÆKNINGEN I FORHOLD TIL AREAL OG DET FAKTUM AT MAN MAKSIMALT KAN BOSÆTTE SIG 52 KILOMETER FRA KYSTEN. PÅ NUVÆRENDE TIDSPUNKT BLIVER ALT UNDTAGEN FISKENS KØD DOG KASSERET, PÅ LANGT DE FLESTE FISK, OG DET SKABER UDNØDVENDIGT AFFALD. OG DER LIGGER ET UUDNYTTET POTENTIAL I FISKENS SKIND.

LÆDER VS. FISKELEDER

FISKESKIND KAN GARVES OG BLIVER TIL FISKELEDER, PÅ SAMME VIS SOM PRÆSERVERET OKSEHUD BLIVER TIL LÆDER.

DEN MEST MARKANTE MILJØMÆSSIGE FORSKEL PÅ LÆDER OG FISKELEDER LIGGER I HENHOLDSVIS OKSENS OG FISKENS OPDRÆT. PRODUKTIONEN AF ET HALVT KILO OKSEKØD KRÆVER 8-9 KILO FODER OG 8000 LITER FERSKVAND, MENS ET HALVT KILO FISK TIL SAMMENLIGNING KRÆVER ET HALVT KILO FODER OG DET GØR FISK TIL DEN MEST RESSOURCEVENLIGE KILDE TIL ANIMALSK PROTEIN, UDOVER INSEKTER.

RENT FYSISK LIGNER FISKELEDER MERE REPTILLÆDER - PÅ GRUND AF STØRRELSEN AF SKINDENE OG TEKSTUREN, SAMT MØNSTRET DER DANNES EFTER SKELLEN ER FJERNET [2][3][4]

LAKS [5]

FISKELEDER

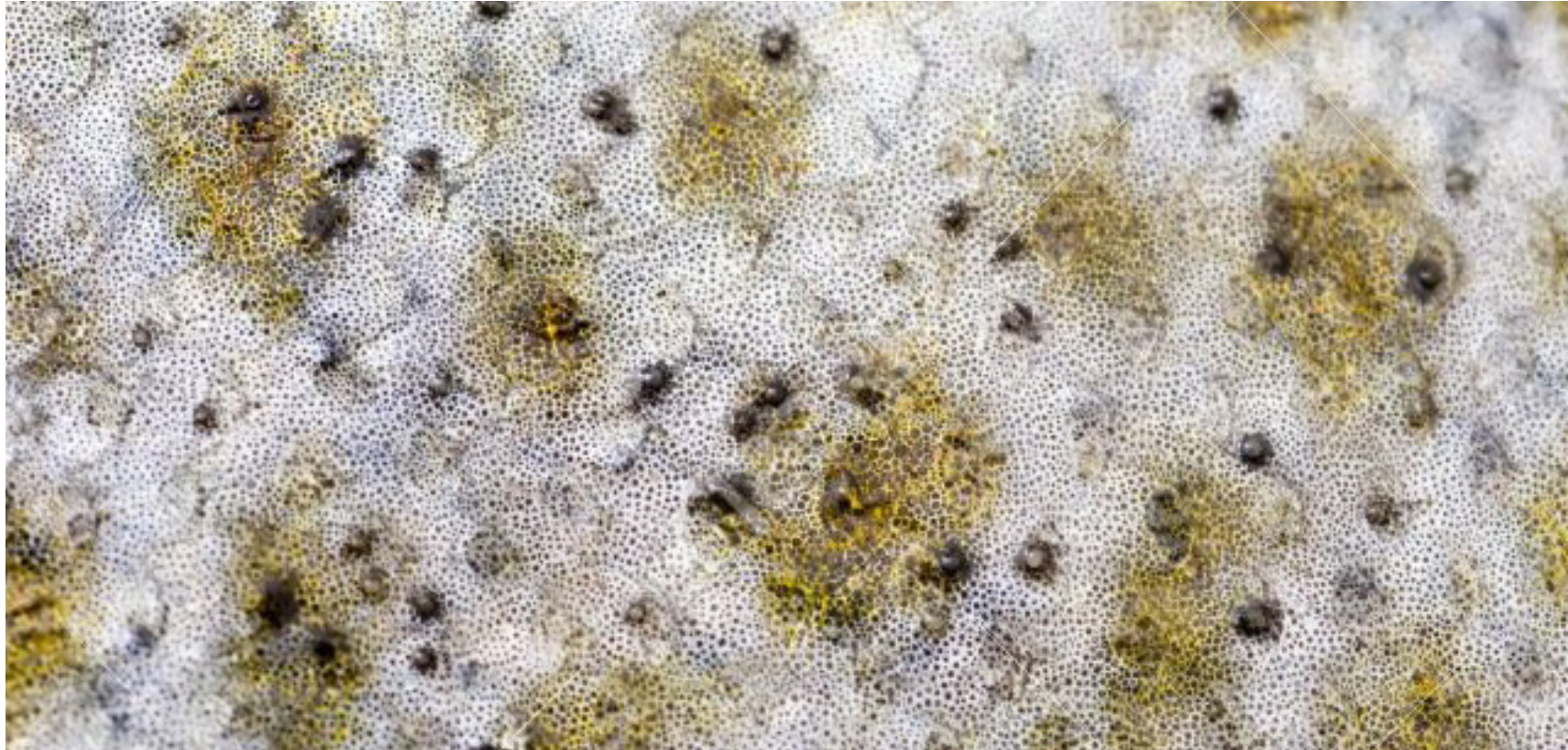
OPHÆNGT FISKESKIND
TØRRINGSPROCES AF FISKELEDER [6]

HISTORISK + MODERNE ANVENDELSE

GENNEM HISTORIEN ER FISKELEDER HOVEDSAGELIGT BLEVET BRUGT TIL BEKLÆDNINGSDELE, SÅSOM SKO, FRAKKER OG KJOLER. HER KAN BLANDT ANDET NÆVNES EN KVINEDRAGT AF NANAI FOLKET I KINA, SOM ER SAMMENSAT AF LAKSELÆDER. SELVE DRAGTEN BESTÅR AF STORE FISKESIDER OG ER PÅSAT FARVET FISKELEDER SOM MØNSTER MED EN TRÅD AF SØLVKARPE. TÆTTERE PÅ DANMARK HAR MAN I LAPLAND BRUGT ÅLESKIND SOM STRØMPER OG I ISLAND HAVKAT SOM HJEMMESKO.

FISKENES LIVLIGE FARVER FORSVINDER NÅR DEN GARVES, DOG FORBLIVER OVERGANGEN FRA LYS TIL MØRK, OG TEKSTUREN EFTER SKELLENE. DENNE EFFEKT ER BLANDT ANDET BLEVET BRUGT TIL AT SKABE MØNSTRE, VED AT PLACERE DE LYSE SIDER VED SIDEN AF DE MØRKE. DET ER SVÆRT AT FINDE UD AF PRÆCIS HVORDAN FISKESKINDET FØR I TIDEN BLEV GARVET, SANDSYNLIGVIS ER DET KUN BLEVET AFSKÆLET, TØRRET OG BLØDGJORT - DOG VED MAN AT INUITERNE HAR GARVET FISKESKIND MED URIN.

OBJEKTERNE DER ER SKABT AF FISKELEDER HAR IKKE UDVIKLET SIG MEGET, OG KUN FÅ EKSISTERER UDEN FOR BEKLÆDNINGENS VERDEN. ET EKSEMPEL PÅ DETTE ER NIENKE HOOGLIETS TABURET MED LAKSELÆDER SOM SIDDEFLADE (SE BILLEDE PÅ SIDE 05). LÆDERET AF EN ENKELT LAKS, TO SIDER, ER SPÆNDT UD PÅ ET STÅLSTEL. LAKSEN ER MANIPULERET MINDST MULIGT OG ER KUN GARVET OG FASTSYET. SOM EN DEL AF DETTE PROJEKT, KALDET 'RE-SEA ME', HAR NIENKE OGSÅ PRODUCERET ET TÆPPE SOM BESTÅR AF ET AFLAGT FISKENET MED PÅSYEDE CIRKULÆRE SKIVER LAKSELÆDER. [5] [6]

TORSK [7]

FISKELEÆDER

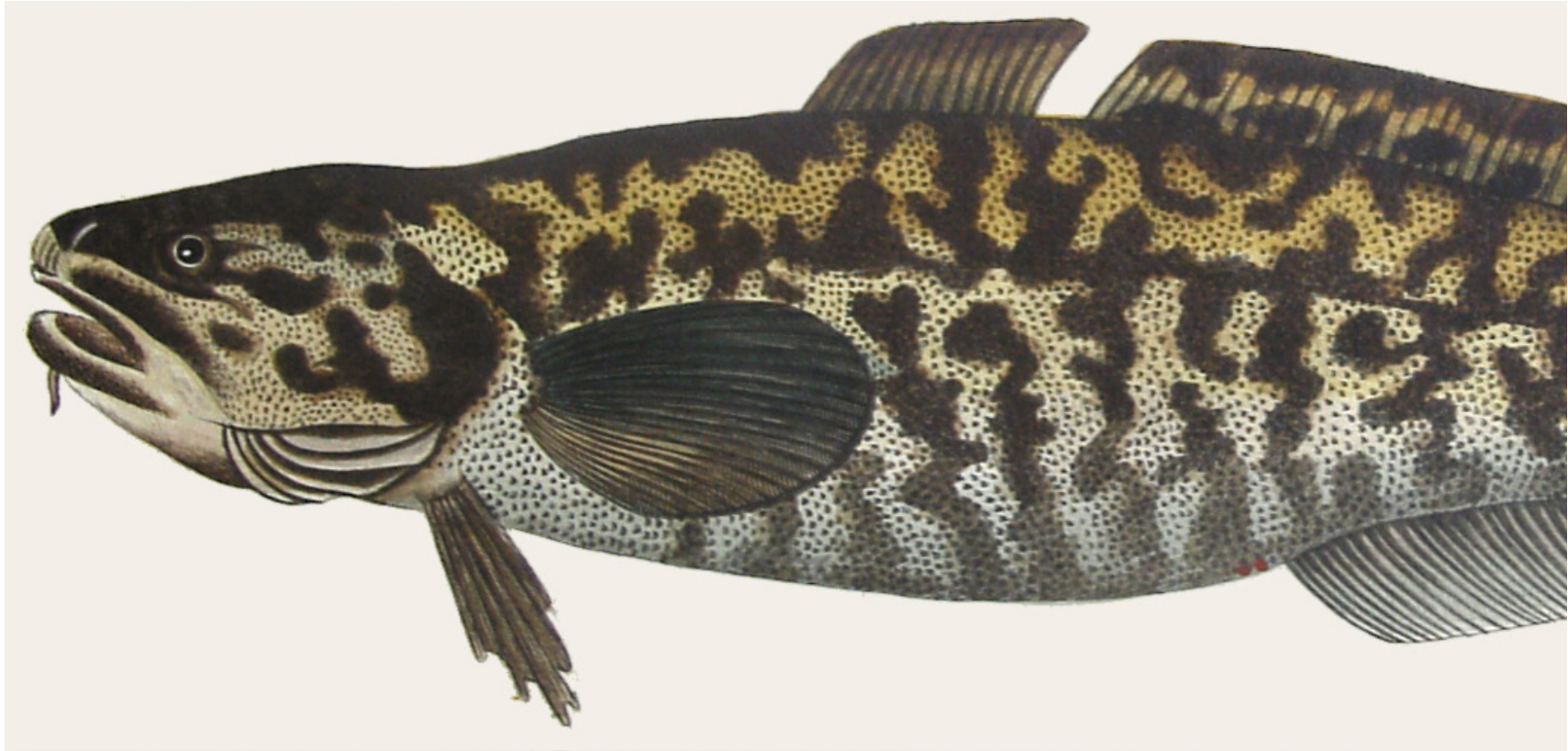

OPSPÆNDT LAKSESKIND [8]

GARVNING AF SKIND ER EN KONSERVERINGSMETODE SOM BRUGES TIL SKIND OG RÅ HUDER. FISKESKIND KAN KONSERVERES PÅ FLERE FORSKELLIGE MÅDER - MED BLANDT ANDET URIN-, FEDT-, HJERNE-, BARK-, VEGETABILSK OG ALUNGARVNING. JEG HAR VALGT AT BENYTTE FEDTGARVNING TIL FISKESKINDENE, DA INGREDIENSERNE LET KAN ERHVERVES OG METODEN IKKE MISFARVER SKINDET.

FEDTGARVNING

FEDTGARVNINGSPROCESSEN BESTÅR AF FLERE FASER OG FORLØBER SIG OVER ET PAR DAGE. FISKESKINDENE KAN NEDFRYSES I EN KORT PERIODE INDEN GARVNING UDEN AT DET PÅVIRKER KVALITETEN. DEN FØRSTE FASE BESTÅR I AT FJERNE KØDRESTER FRA SKIND-ET, OG HEREFTER SKÆLLENE FRA DEN ANDEN SIDE. FASE NUMMER 2 - SKINDENE LÆGGES I EN BLANDING AF OLIVEN- ELLER RAPS-OLIE, ÆGGELOMME OG SÆBE - OG DEN MASSERES IND I SKINDENE. DEN TREDJE FASE ER SKINDENE DER HÆNGES TIL TØRRE, OG JÆVNLIGT BLØDGØRES. VARMEN VED BLØDGØRINGEN PÅVIRKER GARVNINGS-PROCESSEN POSITIVT, DA FEDTET I SKINDET OXIDERER OG SEPARERER FIBRENE. NÅR SKINDENE HAR MODNET ET PAR DØGN SKYLLES DE I SÆBEVAND OG HÆNGES IGEN TIL TØRRE. DE KAN SPÆNDES OP PÅ EN PLADE, SOM PÅ BILLEDET TIL VENSTRE, ELLER HÆNGES PÅ EN TØRRESNOR OG BLØDGØRES JÆVNLIGT - METODERNE GIVER HVERT SIT RESULTAT OG JEG VIL AFPRØVE BEGGE. EN MERE DETALJERET BESKRIVELSE AF FEDTGARVNINGSMETODEN FINDES SOM BILAG BAGERST I PROGRAMMET. [5]

CLOSE-UP AF LAKSESKÆL [10]

JEG VIL GENNEM FORSØG OG
UNDERSØGELSER AF FISKELEDER,
IDENTIFICERE OG UDVIKLE DETS
EGENSKABER I EN MØBELMÆSSIG
SAMMENHÆNG

CLOSE-UP AF TORSKELÆDER [11]

JEG HAR VALGT AT OPDELE PROJEKTET I TRE FASER - FORUDEN GARVNINGSPERIODEN, SOM LØBER VED SIDEN AF DE TO FØRSTE FASER, FOR AT TILPASSE DEN FASTE STRØM AF FISKESKIND JEG KAN INDHENTE.

01 FASE - FORSØG

HOVEDFOKUS I MIN OPGAVER LIGGER I DEN FØRSTE FASE OG JEG VIL I DEN PERIODE UNDERSØGE HVAD FISKELEDER KAN. JEG VIL GARVE SÅ MANGE TYPER AF FISK SOM JEG KAN MODTAGE FRA DE FISKEBUTIKKER JEG HAR KONTAKT TIL. JEG VIL HEREFTER UNDERSØGE HVORDAN STYRKEN LIGGER I FISKELEDERET OG HVILKE SYMETODER DER KAN BRUGES TIL ADDERE FISKESKINDENE TIL EN STØRRE FLADE. JEG VIL UD FRA DISSE UNDERSØGELSER GIVE MIT BUD PÅ HVILKE MØBELSAMMENHÆNGE FISKELEDERNE EGNER SIG BEDST.

02 FASE - FORMGIVNING

FORSØGSFASEN FUNDERER FASE NUMMER 2. I FORMGIVNINGSPERIODEN VIL JEG BRUGE RESULTATERNE AF FORSØGENE TIL AT SKABE ET MØBEL. FORSØGENE VIL LEDE MIG TIL MØBELTYPEN.

03 FASE - PRODUKT + OPHÆNGNING

DEN AFSLUTTENDE FASE ER AFRUNDINGEN AF PROJEKTET OG RESULTATET VIL VÆRE EN ENDELIG MOCK-UP, OPHÆNGNINGSPLAN OG OPSÆTNING AF MIN AFGANGSUDSTILLING.

FISKESKINDSAFTALER

JEG HAR KONTAKTET LOKALE FISKEHANDLERE OG ENGROSFORHANDLERE AF FRISK FISK, OG JEG HAR INDTIL VIDERE FÅET 3 AFTALER I HUS INDTIL VIDERE. JEG KAN AFHENTE DEN FISKESKIND, SOM DE ELLERS VILLE HAVE SMIDT UD UDEN BEKOSTNING. JEG HAR DERUDOVER NOTERET POTENTIELLE AFTALER, BLANDT ANDET 'JACOB KONGSBAK LASSEN' SOM ER ENGROSFORHANDLER, OG LEVERER FISK TIL RESTAURANTER, INSTITUTIONER OG LIGNENDE. JEG HAR TAGET KONTAKT TIL DE SIDSTE, MEN HAR ENDNU IKKE FÅET SVAR PÅ FORESPØRGSLEN.

FÆRDIGE AFTALER [BLÅ]

HAV
TORVEHALLERNE
RING DAGEN FØR - MANDAG + ONSDAG
AFHENTNING - TIRSDAG + TORSDAG

KODAN FISK
GAMMEL KONGEVEJ 143
RING DAGEN FØR - MANDAG TIL FREDAG
AFHENTNING - TIRSDAG TIL LØRDAG

FISK & FÆRDIGT
H. C. ØRSTEDS VEJ 37
BESØG BUTIKKEN OG SE HVAD DER ER

POTENTIELLE AFTALER [GRÅ]

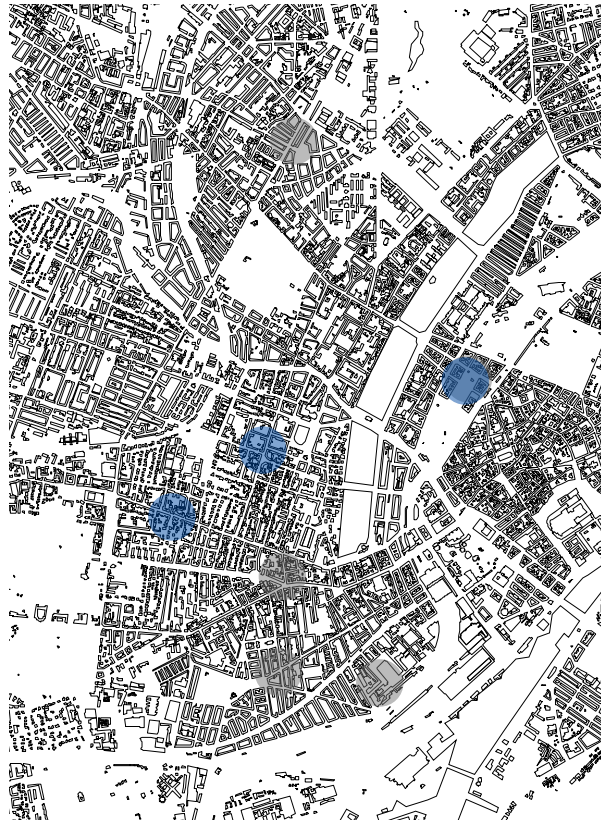
JACOB KONGSBAK LASSEN
KØDBYEN

FISKERIKAJEN
TORVEHALLERNE

FISK & VILDT
ISTEDGADE 109

VIBEN FISKEHUS
VÆRNEDAMSVEJ 1

TO'SK
JAGTVEJ 131

KØBENHAVN - LOKATIONER
NØRREBRO, FREDERIKSBERG, VESTERBRO, INDRE BY

AFLEVERINGSPLAN

FORSØG

GARVNING AF FORSKELLIGE FISK
SY-METODER

KATALOGER

INSPIRATION - REGISTRERING AF VADEHAV
ARBEJDSPROCES - GARVNING
ARBEJDSPROCES - SYNING
GARVNINGSMETODER
SYMETODER

MODELLER

1:5 MODELLER
1:1 PROTOTYPER
1:1 MOCK-UP

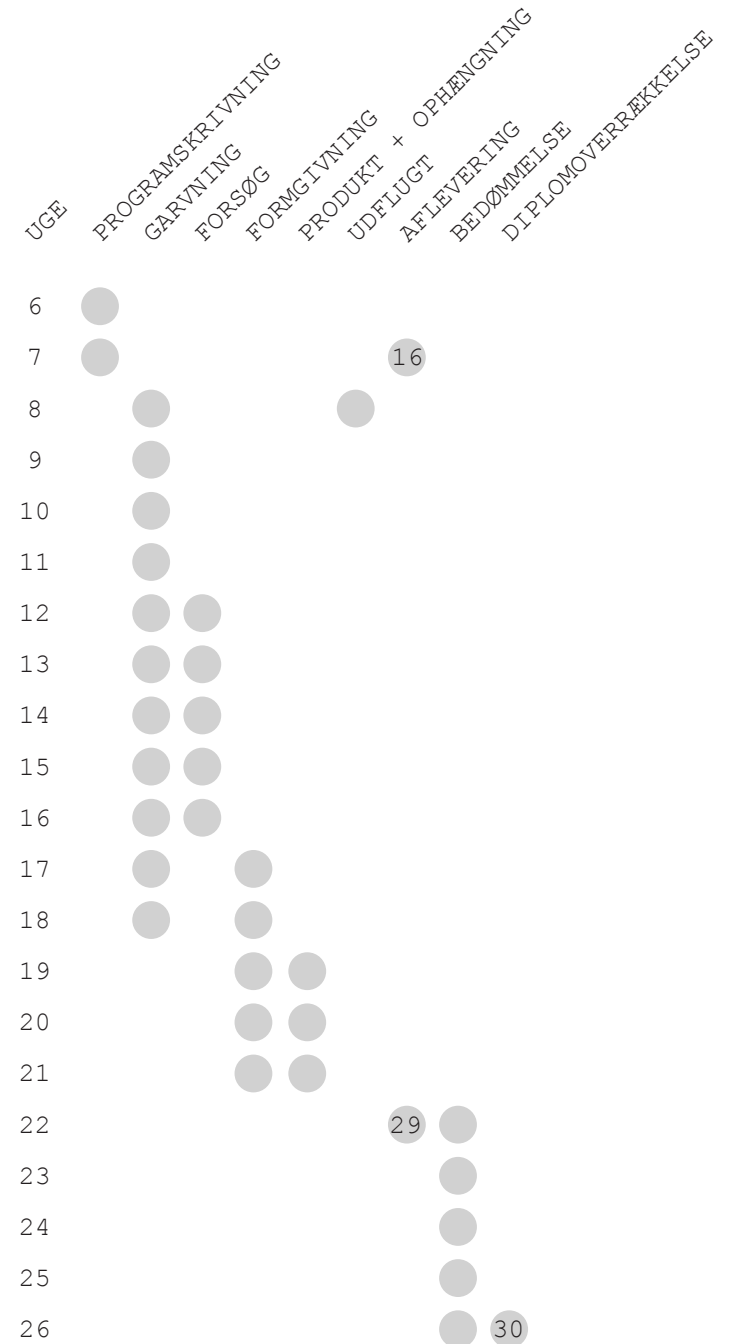
RUMLIGE ILLUSTRATIONER

SKITSER
MODELFOTOS
VISUALISERINGER

ILLUSTRATIONER/DIAGRAMMER

GARVNINGSMETODE
SY/EFTERBEHANDLINGSMETODE
1:1 MØBELTEGNING ELLER DETALJETEGNING

TIDSPLAN

LITTERATURLISTE

BØGER

- [4] HILDEBRANDT, STEEN: BÆREDYGTIG GLOBAL UDVIKLING - FN'S 17 VERDENSMÅL I ET DANSK PERSPEKTIV - JURIST- OG ØKONOMIFORBUNDETS FORLAG, 2016
[5] RAHME, LOTTE: FISKSKINN - GARVNING OG SÖMNAD - LOTTAS GARFVERI, 2006

HJEMMESIDER

- [1] <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>
[2] https://www.ted.com/talks/mike_velings_the_case_for_fish_farming#t-515804
[3] https://www.ted.com/talks/paul_greenberg_the_four_fish_we_re_overeating_and_what_to_eat_instead#t-125106
[6] <http://www.nienkehoogvliet.nl/#projects>

BILLEDER

- [1] <http://dv51c0nz60nfv.cloudfront.net/contentFiles/image/galleries/2016-01-fish-leather/3-fish-leather-720x390.JPG>
[2] <https://www.reference.com/pets-animals/salmon-scales-3488a977bbc7966d>
[3] <http://assets.inhabitat.com/wp-content/blogs.dir/1/files/2015/11/RE-SEA-ME-by-Studio-Nienke-Hoogvliet-6.jpg>
[4] <http://blogs-images.forbes.com/larryolmsted/files/2015/10/Salmon.jpg?width=960>
[5] http://ayay.co.uk/backgrounds/food_and_drink/fish/salmon-meat.jpg
[6] <http://www.nativepeoples.com/Native-Peoples/January-February-2015/Fashion-Finds-in-Alaska-Reinvent-Traditional-Art-Forms/>
[7] <http://previews.123rf.com/images/helle/helle0812/helle081200050/4073010-Cod-Skin-Macro-Stock-Photo.jpg>
[8] https://ellagordon.files.wordpress.com/2015/06/img_5587.JPG
[9] http://ulnits.dk/wp-content/uploads/2016/01/Lota_lota.jpg
[10] https://taniajessicasmith.files.wordpress.com/2012/04/salmon_skin_fish_scales1.jpg?w=723&h=1024
[11] <https://sc02.alicdn.com/kf/HTB1nojxKVXXXXcZXXq6xXFXXI/Cod-fish-leather.JPG>
[12] <https://warriorpublications.files.wordpress.com/2016/04/fish-skin-ulu-1.jpg?w=604>

STUDIEFORLØB

2011/12	1 SEMESTER - AFDELING 11 ARKITEKTUR + DESIGN + INDUSTRIEL FORM
2012	2 SEMESTER - AFDELING 11 ARKITEKTUR + DESIGN + INDUSTRIEL FORM
2012/13	3 SEMESTER - AFDELING 11 ARKITEKTUR + DESIGN + INDUSTRIEL FORM
2013	4 SEMESTER - AFDELING 11 ARKITEKTUR + DESIGN + INDUSTRIEL FORM
2013/14	5 SEMESTER - AFDELING 11 ARKITEKTUR + DESIGN + INDUSTRIEL FORM
2015	BACHELOR - INSTITUT 4 HELHED + DEL
2015/16	7 SEMESTER - INSTITUT 4 MØBEL
2016	8 SEMESTER - INSTITUT 4 MØBEL
2016/17	9 SEMESTER - INSTITUT 4 MØBEL
2017	AFGANG - INSTITUT 4 MØBEL
	<i>STUDIEREJSE</i>
2012	JAPAN TOKYO + KYOTO + KANAZAWA
2013	MAROKKO FES + MARRAKESH
2015	INDONESIEN CIREBON + JAKARTA + BANDUNG
2016	ITALIEN MILANO

BILAG - FEDTGARVNING

FASE 1 - KONSERVERING

FISKESKIND INDSAMLES FRA FISKEHANDLERE OG NEDFRYSES INDTIL BRUG. NEDFRYSNING AF FISKESKIND BREMSER NEDBRYDNINGSPROCESSEN, MEN STOPPER DEN IKKE. FRYS MAKSIMALT 10-15 SKIND I EN POSE, DA NEDFRYSNING OG OPTØNING KAN SKE FORHOLDSVIST HURTIGT, OG DERFOR FORDELER NEDBRYDNINGEN BEDST MULIGT.

FASE 2 - FORGARVNINGSPROCES

OPTØNING

LÆG FISKESKINNENE I SALT VAND. FORDELINGEN 1:10 SALT TIL VAND, OPLØST OG VED EN MAKSIMAL TEMPERATUR PÅ 20 GRADER. SKYL HEREFTER SKINDENE I RENT VAND I 10-15 MINUTTER.

FASE 3 - AFSKRABNING AF KØD

AFSKRABNING AF SKINDENE SKAL HELST SKE FØR KONSERVERING, MEN DER KAN SOM REGEL FINDES EN SMULE KØD SIDDENDE TILBAGE. EN BUK KAN FÅ SKINNET I EN GOD ARBEJDSVINKEL. BRUG EN SKINDSKRABER ELLER EN MALINGSSPARTEL (SOM ER SLEBET OM) ELLER LIGNENDE TIL AT FJERNE KØDRESTER.

FASE 4 - AFSKÆLLING

DE FLESTE FISKEARTER SKAL AFSKÆLLES INDEN GARVNING OG FARVNING, DA DET ELLERS VIL GIVE ET UJÆVNT RESULTAT NÅR SKÆLLENE RYGER AF UNDER BLØDGØRINGSPROCESSEN. DETTE SKAL GØRES MERE FORSIGTIGT END AFSKRABNINGEN, FOR AT BIBEHOLDE MØNSTERET FRA SKÆLLENE. DET SAMME VÆRKTØJ KAN BRUGES, SOM FRA AFSKRABNINGEN, ELLERS KAN DER BRUGES EN SKIFERKNIV ELLER AFSKÆLLER.

FASE 5 - GARVNING

OPSKRIFT TIL 4-5 DRYPTØRRE SKIND PÅ 60 CM.

- 1 DL OLIVENOLIE ELLER RAPSOLIE (20 GRADER)
- 1 ÆGGEBLOMME
- 1 TSK SÆBE

LÆG SKINDENE I BLANDINGEN ARBEJD DEN IND MED HÆNDERNE. LAD DEM HEREFTER LIGGE I 10-15 MINUTTER. HÆNG SKINDENE OP I SOL-EN ELLER I ET VARMT RUM. DET KAN BLIVE FOR VARMT I SOLEN PÅ EN SOMMERDAG. UV-STRÅLER FRA SOLEN PÅVIRKER GARVNINGSPROCESSEN POSITIVT.

BLØDGØRING

MENS SKINDENE HÆNGER OG TØRRER SKAL DE BLØDGØRES. OPVARMNINGEN FREMMER GARVNINGSPROCESSEN, OG FLYTTET VANDET UD TIL OVERFLADEN. PROCESSEN FORTSÆTTER OVER DE NÆSTE PAR DØGN MENS SKINDENE MODNER.

FASE 6 - SKYLNING

EFTER SKINDENE HAR MODNET ET PAR DØGN, IKKE FLERE UGER, SKAL DE BLØDES OP SÅ OVERSKYDENDE FEDT FJERNES, I EN BLANDING AF SÆBE OG VAND
1:10 SÆBE TIL VAND, 20 GRADER.
ARBEJD VÆSKEN IND I SKINDENE TIL DET ER GENNEMVÆDET OG BLØDT. SKYL HEREFTER SKINDENE I RENT VAND PÅ 20 GRADER.

FASE 7 - FARVNING

HVIS SKINDENE ØNSKES FARVET, SKAL DET GØRES HER.

FASE 8 - GENINDFEDTNING

HVIS SKINDENE FØLES LET FEDTEDE EFTER SKYLNINGEN, KAN DENNE DEL SPRINGES OVER.

OPSKRIFTEN RÆKKER TIL 4-5 DRYPTØRRE FISKESKIND

1/2 LITER VAND

1 DL OLIVENOLIE ELLER RAPSOLIE

2 ÆGGEBLOMMER

1 TSK SÆBE

BLANDINGEN SKAL HØJST VÆRE 25 GRADER.

SKINDENE BEARBEJDES I OPLØSNINGEN I 5-10 MINUTTER OG KRAMES HEREFTER. SKINDENE HÆNGES ENTEN OP ELLER LÆGGES FLADT UD MED SKINDSIDEN NED AD PÅ GLAS/PLAST/RUSTFRIT STÅL. SKINDENE SKAL STADIG VÆRE FUGTIGE NÅR BLØDGØRINGSPROCESSEN PÅBEGYNDSES.

FASE 9 - BLØDGØRING

MENS SKINDENE HÆNGER OG TØRRER SKAL DE BLØDGØRES. OPVARMNINGEN FREMMER GARVNINGSPROCESSEN, OG FLYTTET VANDET UD TIL OVERFLADEN. HVIS DE BLIVER FOR TØRRE, KAN EN BLOMSTERFORSTØVER MED VAND FUGTE SKINDET EN SMULE.

FASE 10 - OPSPENDING

FOR AT FÅ HELT GLATTE SKIND, KAN DE EFTER BLØDGØRINGSPROCESSEN, FUGTES EN SMULE OG OPSPÆNDES PÅ ET BRÆT.

GARVNINGSVÆRKTØJ OG LAKSELEDER [12]